

Skatteministeriet

Notat

28. oktober 2020

J.nr. 2020 - 4909

Konsekvenser af på Skatteministeriets område af CO-VID-19 relaterede foranstaltninger

I notatet orienteres overordnet om konsekvenserne på Skatteministeriets område af CO-VID-19 og de foranstaltninger, der er gennemført som led heri, herunder nedlukningen af samfundet i 1. halvår 2020 og den delvise gennedlukning fra september 2020. Overordnet har styrelserne i Skatteministeriets koncern oplevet udfordringer, men har i vidt omfang kunnet opretholde en normal opgaveløsning i perioder med hjemmearbejde i. Det har medvirket til at afbøde konsekvenserne.

Samtidig har Skatteministeriets styrelser løbende fået mulighed for at genoptage de mest kritiske funktioner, såsom udgående kontrolbesøg samt dele af it-udviklingsprojekter i takt med de løbende tilpasninger af genåbningen af den offentlige sektor, ligesom disse funktioner har været bibeholdt som fysisk fremmøde også i forbindelse med den delvise gennedlukning fra september.

Områder påvirket af nedlukning

Grundlæggende har nedlukningen af samfundet betydet fire overordnede udfordringer:

- 1) Sagsbehandling: Forlængede sagsbehandlingstider og risiko for manglende overholdelse af frister.
- 2) Forsinkelse af it-projekter: Forsinkelse af større it-udviklingsprojekter som følge af reduceret udviklingsaktivitet/produktivitet i perioden.
- 3) Begrænset udgående kontrol- og tilsynsaktiviteter: Begrænsede muligheder for at foretage udgående kontrol- og tilsynsbesøg hos virksomheder.
- 4) Stigende restancer: Større stigning i gælden til det offentlige fra virksomheder og borgere.

I det følgende gives en status for udfordringerne, herunder de mitigerende tiltag, der er foretaget i forbindelse med nedlukning.

1) Forlængede sagsbehandlingstider og risiko for manglende overholdelse af frister

Det har i vidt omfang været muligt at varetage den fornødne sagsbehandling hjemmefra, hvorfor konsekvenserne for sagsbehandlingstiderne har været begrænsede. Derfor er det fortrinsvist afgrænsede områder, hvor fysisk tilstedeværelse er påkrævet, der har været påvirket af nedlukningen. Det gælder eksempelvis for Skatteankestyrelsen.

Selvom Skatteankestyrelsen har gennemført tiltag for at undgå produktionsnedgang, medfører nedlukningen alt andet lige længere sagsbehandlingstider på klagesager. Samtidig har den manglende mødeafholdelse i dele af nedlukningsperioden påvirket sagsbehandlingsmålet for borgernære sager omfattet af Retssikkerhedspakke IV, og det vil være tilfældet, indtil ankenævnene har afgjort de sager, som har afventet genåbningen.

Det bemærkes, at Skatteankestyrelsen fik mulighed for at genoptage møder i Landsskatte retten fra d. 29. april 2020, og Landsskatteretten har i hele perioden kunnet træffe afgørelser ved skriftlig votering. Samtidig er ankenævnsmøder genoptaget fra den 2. juni 2020 i Vestdanmark og den 11. juni 2020 i Østdanmark.

Skatteankestyrelsen vurderer, at ankenævnene kan afvikle sagsbunken inden for en rimelig periode ved forlængede møder og andre mindre tiltag.

På toldområdet har der været en mindre nedgang i produktionen ift. den daglige sagsbehandling som følge af ringere digitale muligheder i medarbejdernes hjem.

2) Forsinkelse af større it-udviklingsprojekter

Skatteforvaltningens it-udviklingsprojekter har lidt et vist produktivitetstab på tværs af projektporteføljen som følge af hjemmearbejdssituationen. Det skyldes, at der i udviklingsprojekter er et særligt stort behov for samarbejde om løsning af komplekse problemer på tværs af fagligheder, hvilket har vist sig betydeligt vanskeligere at gøre virtuelt end ved fysisk fremmøde.

Omfanget af produktivitetstab har desuden været påvirket af projekters størrelse, og hvor langt udviklingsprojekterne er i deres udviklingscyklus. Små projekter har således lidt et begrænset produktivitetstab i forhold til større projekter, og projekter i opstartsfasen, hvor mange nye medarbejdere skal ombord, og hvor arbejdsplaner endnu ikke ligger fast, er mere påvirkede end modne projekter med en mere veldefineret arbejdsplan inden perioder med nedlukning.

Det har særligt for de mindre projekter været muligt at mitigere produktivitetstab gennem omprioriteringer inden for projekternes nuværende rammer. For de større projekt- og programaktiviteter er produktivitetstabet forsøgt imødegået ved at kalde medarbejdere på arbejde på trods af hjemsendelsessituationen. Som følge af restriktioner på bl.a. mødeaktivitet har dette ikke kunnet sikre sædvanlige arbejdsvilkår. Det samlede produktivitetstab kan ikke opgøres præcist.

3) Begrænset udgående kontrol- og tilsynsaktiviteter

Den manglende mulighed for udgående kontroller på afgiftsområdet samt inden for sort økonomi og social dumping har haft konsekvenser ift. lavere kontroltryk, mindre synlighed af Skatteforvaltningen og muligvis provenumæssige konsekvenser. Hertil kommer, at Skatteankestyrelsen i en periode ikke har haft mulighed for at bistå andre myndigheder, navnlig politiet, i forbindelse med disses opgavevaretagelse.

På toldområdet har der været større ændringer i måden, hvorpå der gennemføres kontrol, samt prioritering af kontrolemler. Her har der været øget fokus på at sikre indførsel af værnemidler (ansigtsmasker, medicinsk udstyr mv.) til sundhedsvæsenet. Samtidig har der været fokus på at finde kopiprojekter og farlige og ulovlige værnemidler, der ikke opfylder sikkerhedsforskrifter. Den pludselige ændring i tilgang og kontrolprioritering har tilsvarende reduceret fokus på andre kontrolopgaver, hvor fx planlagte kontrolaktioner er udskudt.

Endelig har Spillemyndigheden ikke kunnet føre tilsyn i spilbutikkerne og supermarkederne, som har haft åbent hele tiden. Det vurderes dog ikke at have større konsekvenser, da det udgør en lille del af tilsynsopgaven.

Med henblik på at imødegå konsekvenserne er ressourcerne i alle styrelser tidligt i forløbet i vidt omfang omprioriteret til andre opgaver, herunder dels skrivebordskontroller med henblik på at afvikle sagsbunker på forskellige områder, dels dokumentkontroller til forberedelse af udgående kontrol- og tilsynsbesøg. Ifm. anden fase af genåbningen fik Skattestyrelsen d. 3. juni mulighed for at genoptage de udgående kontroller.

4) Større stigning i gælden til det offentlige fra virksomheder og borgere

Gældsstyrelsen har i dele af nedlukningsperioden ikke haft mulighed for at have aktiviteter i skifteretterne ifm. konkursbegæringer og udlægsforretninger på fogedområdet, da begge dele kræver fysiske møder. De manglende muligheder herfor medfører en ophobning af sager, risiko for tab af inddrivelsesprovenu og opbygning af yderligere gæld til det offentlige. Gældsstyrelsen fik derfor relativt tidligt mulighed for at genoptage såvel aktiviteterne i skifteretterne som udlægsforretningerne ultimo april, hvilket har mindsket konsekvenserne.

I tillæg til de umiddelbare konsekvenser må det endvidere forventes, at en afmatning i samfundsøkonomien vil føre til øget gældsopbygning hos virksomheder og borgere. Det er forventningen, at det vil give udslag i en øget tilgang i person- og virksomhedsrestancerne og langsommere afvikling af allerede eksisterende gæld oparbejdet før nedlukningen som følge af vigende betalingsevne og likviditet i virksomhederne. Hertil kommer potentielt øgede afskrivninger af virksomhedsrestancer hos kapitalselskaber i takt med afslutningen af et forventet øget antal konkursboer, hvor konkursbegæringen kan være indgivet af både private kreditorer og Gældsstyrelsen.

Det er endnu for tidligt at aflæse konsekvenser på restanceudviklingen. Der er således en naturlig periodeforskydning, før effekterne på samfundsøkonomien slår igennem i restancerne.

En særlig risiko for stigning i virksomhedsrestancerne opstår, når betalingsfristen for *kreditudskyldelsen* for afregning af A-skat, AM-bidrag og moms samt B-skatterater for selvstændigt erhvervsdrivende og *låneordningen* for moms og lønsumsafgiften efter de nuværende regler udløber. Dette forventes at kunne ses i tilgangen til de offentlige restancer sidst på året og fra medio 2021.